

MEDIJI O ZDRAVSTVU

ponedeljak, 5.jul 2021.godine

BLIC: KORONA NASTAVLJA DA MUTIRA Nakon delta soja, Južna Amerika prijavila petu varijantu kovid - LAMBDA SOJ

BLIC: "OD SEPTEMBRA SVE ZAVISI" Dr Todorović za "Blic" otkriva kakva nas JESEN ČEKA S DELTOM i ko će se vakcinisati TREĆI PUT

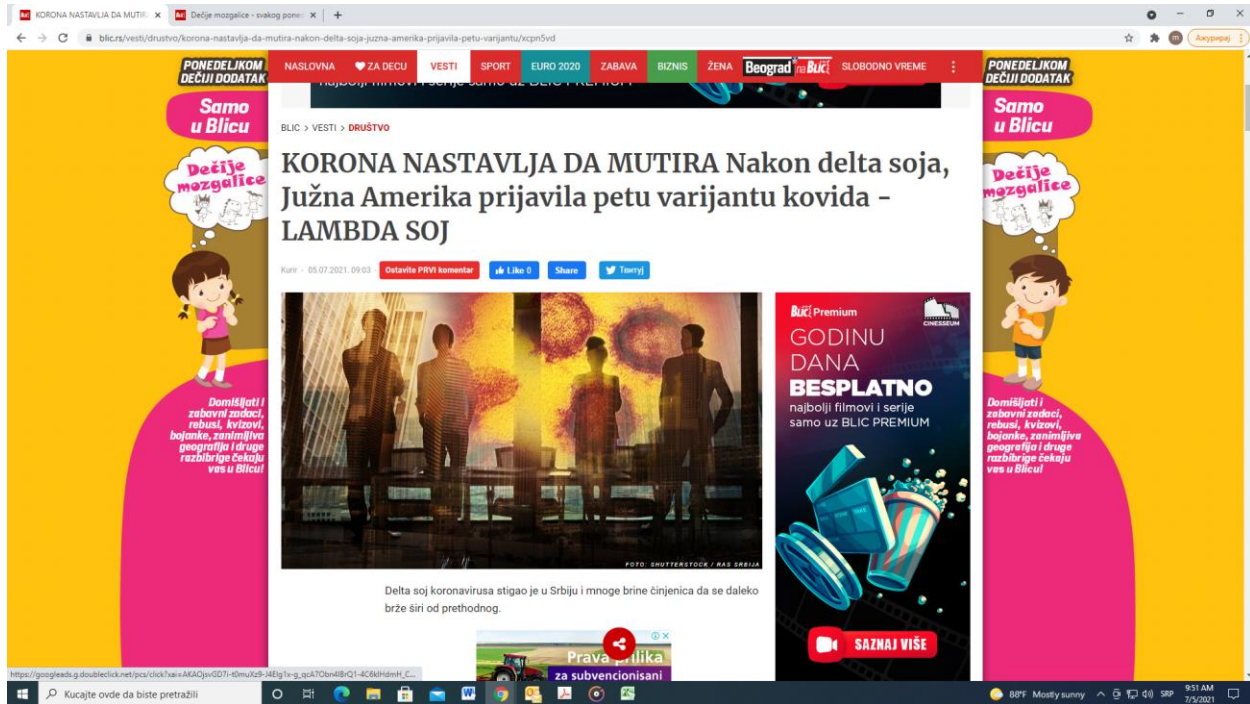
RTS: Mladi će se vakcinisati ili razboleti – upozoravaju stručnjaci, frontmen "Van Goga" ima važnu poruku

RTS: Indijska vakcina "Kovaksin" efikasna protiv svih varijanti

RTS: Marijan Ivanuša otkriva za RTS da li nam preti novi talas pre jeseni

NOVOSTI: VIRUSIMA "UBIJAJU" BAKTERIJE: Naučnici sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu istražuju novu terapiju

NOVOSTI: AKO želimo da završimo sa virusom potreban je veći obuhvat vakcinacije - rekla je danas profesorka virusolog Tatjana Jovanović.

KORONA NASTAVLJA DA MUTIRA Nakon delta soja, Južna Amerika prijavila petu varijantu kovid - LAMBDA SOJ

Delta soj koronavirusa stigao je u Srbiju i mnoge brine činjenica da se daleko brže širi od prethodnog.

Mada nije smrtonosniji, daje drugačiju, ali ne i težu kliničku sliku, ali je u pitanju samo jedna u nizu mutacija kovid 19. A najnoviji mutant, koji nam posle delte preti je takozvani lambda soj, koji je počeo da se širi iz Latinske Amerike i već je pronađen u 29 zemalja sveta.

Ovaj soj sa Anda, poznatiji i kao varijanta C37, Svetska zdravstvena organizacija je pre nedelju dana svrstala u kategoriju „pod posmatranjem“, jer dovodi do učestalog zaražavanja i pojavljuje se istovremeno u više zemalja, piše Dojče vele.

Mikrobiolog prof. dr Nada Kuljić Kapulica upozorava da ova varijanta virusa još uvek nije dovoljno istražena, ali da ima naznaka da se prenosi još brže od ostalih poznatih sojeva.

- Dosadašnji sojevi su spadali u drugi stepen po težini varijanti, što znači da pobuđuju zabrinutost. Lambda soj još uvek nije dovoljno poznat i nalazi se u prvom stepenu varijante kao soj koji je „interesantan“. Još uvek nije dokazano da li ovaj soj daje težu kliničku sliku, a samo se pretpostavlja da se brže prenosi - rekla je ona za "Kurir".

Dodaje da tek treba da bude utvrđen uticaj vakcine na ovaj soj kao i dejstvo stečenih antitela na njega. Ona je istakla da se virus iz Južne Amerike proširio na svet, pa i neke delove Evrope, te da nam je stoga sve bliže i da je pitanje dana kada će se pojaviti i u Srbiji:

- Lambda soj proširio se po svetu, ima ga i po Nemačkoj, Italiji, Engleskoj, Australiji. Iako konsekvence još nisu poznate, definitivno je da se i on brzo širi.

Hairo Mendez-Riko, stručnjak za virusne bolesti pri Svetskoj zdravstvenoj organizaciji, za Dojče vele je rekao da zasad nema indicija za agresivno ponašanje lambda varijante.

Vakcina deluje

- Iako postoji mogućnost veće stope zaražavanja, još uvek nemamo utemeljena istraživanja da bismo taj soj uporedili s varijantama gama i delta - rekao je on, ali dodao da je vakcina delotvorno sredstvo protiv mutiranih sojeva:

- Sve odobrene vakcine generalno su efikasne protiv svih varijanti korone koje su u opticaju širom sveta. Nema razloga da pretpostavimo da to nije tako kod soja lambda.

Inače, varijanta lambda prvi put se pojavila u avgustu 2020. u Peruu. Skoro godinu dana kasnije, taj soj tamo dominira sa 82 odsto. U Čileu taj soj prouzrokuje već svaku treću infekciju.

Na "Torlaku" supstanca za "sputnjik V"

Ministar i predsednik Međuvladinog komiteta za saradnju sa Rusijom Nenad Popović najavio je da će danas u Srbiju biti dopremljena značajna količina supstance za proizvodnju vakcine „sputnjik V“ na Institutu „Torlak“.

- Radi se o količini supstance dovoljnoj za proizvodnju preko 250.000 doza komponente 1. Posle desetak dana, prema najavama naših ruskih partnera, u Srbiju bi trebalo da bude dopremljena supstanca za proizvodnju iste količine vakcina komponente 2. Očekujemo da će „Torlak“ u sledeće dve nedelje imati oko 550.000 vakcina „sputnjik V“ komponente 1 i komponente 2 - saopštio je Popović i dodao da će nakon kontrole na ruskom Institutu Gamaleja vakcine proizvedene u Srbiji biti puštene u promet.

Novi talas nam ne gine, biće strože mere

I Epidemiolog dr Predrag Kon rekao je juče da još nemamo dovoljno vakcinisanih, da nam na jesen preti novi talas, te da nije isključen ni povratak strožih mera.

- Kada krene talas, mi ne možemo tek tako da ga pustimo. Moraćemo nekako da reagujemo - rekao je dr Kon za TV K1 i napomenuo „da je treća doza vakcine realnost“. On ne očekuje da novi talas bude početkom septembra, već nešto kasnije, kada ćemo, kako je rekao, možda imati oko 1.000 zaraženih na dan. Na pitanje šta bi uradio u ovom trenutku, nema dilemu:

- Uveo bih obaveznu vakcinaciju za određene grupe stanovništva.

The screenshot shows a news article on the Blic website. The main headline is "OD SEPTEMBRA SVE ZAVISI" Dr Todorović za " Blic" otkriva kakva nas JESEN ČEKA S DELTOM i ko će se vakcinisati TREĆI PUT. The article is dated 05.07.2021. 08:56. The page is flanked by two large promotional banners for "OPPOSITE & Blic" shoes, featuring discounts of -40% and -50% on various models. The article text is partially obscured by these banners. The website navigation bar includes categories like NASLOVNA, ZA DECU, VESTI, SPORT, EURO 2020, ZABAVA, BIZNIS, ŽENA, Beograd, and SLOBODNO VREME. The browser address bar shows the URL: blic.rs/vesti/drustvo/od-septembra-sve-zavisi-dr-todorovic-za-blic-otkriva-kakva-nas-jesen-cka-s-deltom-i-uz59ged.

"OD SEPTEMBRA SVE ZAVISI" Dr Todorović za " Blic" otkriva kakva nas JESEN ČEKA S DELTOM i ko će se vakcinisati TREĆI PUT

Na jesen možemo biti u problemu ako se ozbiljno ne pristupi vakcinaciji jer je delta soj mnogo zarazniji i brže se prenosi, kaže prof. dr Branislav Todorović.

Najvažniji mesec biće septembar. To je trenutak kada škole počinju, kada se ljudi vraćaju s godišnjih odmora iz raznih mesta, iz inostranstva, kada počinje rad u kolektivu. Oktobar će nam pak pokazati šta smo uradili u prethodnom periodu, da li smo se vakcinisali u dovoljnom broju, da li smo se pridržavali mera i šta nam je dalje činiti, kaže za "Blic nedelje" epidemiolog i član Kriznog štaba prof. dr Branislav Todorović.

Jesen za otrežnjenje

Imunizacija je u toku, imamo dovoljan broj vakcina na raspolaganju, ali još nismo dostigli 50 odsto punoletnih, vakcinisanih građana, iako smo očekivali da će se to dogoditi još krajem juna, ali smo svakako blizu. Prema poslednjim podacima, prvu dozu primilo je više od 47,3 odsto građana, a obe doze više od 43,01 odsto. Cilj da broj zaraženih smanjimo ispod 100 je ispunjen, te se čini da se narod malo više opustio zbog tog podatka.

- Život mora da se odvija i to svi znamo. Ljudi, naročito mladi su željni i putovanja, izlazaka, zabave, koncerata, sportskih manifestacija i sve je to u redu. Egzistencija ima sjajnu organizaciju, oni vakcinisani mogu bez problema da dolaze, oni koji nisu, potreban im je PCR ne stariji od 72 sata, tako da će oni morati da plaćaju iznova kad istekne. Biće rađeni i antigenski testovi koji odmah pokazuju da li je neko zaražen. Ali to je komplikovano, zato su slobodniji oni koji su vakcinisani, oni će moći da se ponašaju opuštenije. Ne očekujem neke nagle promene tokom leta, ali već na jesen moguće je povećanje, kada se svi vrate u radne organizacije, škole, pa će doći zima, rad u zatvorenom prostoru, tako da je potrebno vakcinisati se tokom leta, i poštovati mere, maske u zatvorenom prostoru i pojačana dezinfekcija svih površina, u domu, kolektivu, restoranu, baru - kaže epidemiolog.

Da li se vakcinacija odvija sporije nego što se očekivalo? Radno aktivno stanovništvo još nije dostiglo željeni procenat vakcinacije i on se kreće nešto više iznad 40 odsto, takođe mlađi ispod 25 godina daleko su od željenog procenta. Ipak, postoji šansa da se mladi i radno aktivno stanovništvo motivišu i procenat vakcinisanih dostigne željenu cifru.

- Kada ljudi na jesen budu videli da se broj povećava onda će, verujem, pristupiti vakcinaciji. Ponavljamo stalno, vakcinacija je jedino rešenje i moramo joj pristupiti ozbiljno i odgovorno. Svi želimo da se opustimo i da ne razmišljamo o bolesti, ali epidemija je takvog karaktera da ona ne miruje i mi moramo to da prihvatimo. Ako hoćemo zaista da "ojačamo" to možemo samo vakcinacijom, jer ona je najbolji štit - objašnjava profesor.

Treća doza

Polemika se vodi i oko treće doze, jer svi oni koji su se vakcinisali početkom godine, možda će već na jesen morati da dobiju i treću dozu, mada se ipak očekuje da se to desi početkom naredne godine.

- Radi se na studiji koja treba da utvrdi nivo kolektivnog imuniteta, odnosno da utvrdi nivo imuniteta kod ljudi koji su vakcinisani. Ona bi trebalo da nam da tu vrstu odgovora, i po uzrastu i po vakcini i generalno po svim parametrima. Nije svejedno da li si stariji ili mlađi, takođe posmatra se i teritorijalna rasprostranjenost, upoređuju veći i manji gradovi. Dalje, studija bi trebalo da utvrdi da li oni koju su vakcinisani ili su preležali, koliki je nivo imuniteta. Tu ćemo imati odgovor da li je neophodno uvesti i treću dozu pre kraja godine, a ja sam siguran da ćemo tek početkom sledeće godine imati treću dozu, ali videćemo šta će studija pokazati - kaže profesor Todorović za "Blic nedelje".

Delta soj

Leto, godišnji odmori, broj zaraženih u opadanju, stiče se utisak kao da smo zaboravili da je virus i dalje tu. Vakcine imamo, a ljudima kao da je sve preče od vakcinacije. Ne smemo zaboraviti šta se dešavalo u minulim mesecima, od početka epidemije do danas. Da su ljudi umirali bez obzira na godine i zdravstveno stanje i da jednostavno nema pravila. Vakcinacija je neophodna i to je potrebno da prihvatimo svi, kolektivno. Što više vakcinisanih, to smo zaštićeniji i slobodniji.

- Na početku sve je dobro krenulo, međutim, još nismo stigli do 50 odsto vakcinisanih. Kako su brojevi počeli da padaju sve je više onih koji izbegavaju da se vakcinišu tokom leta, neki planiraju odmor, druge

aktivnosti, vrućina je, pa šta ako dobiju temperaturu, što je uobičajena reakcija, puno je nepotrebnih izgovora. Zaboravljaju da na jesen preta realna opasnost da se broj zaraženih poveća. Stigao je i delta soj, koji je verovatno tu prisutan već neko vreme, on je zarazniji, odnosno brže se prenosi, tako da na jesen možemo biti u problemu ako se ozbiljno ne pristupi vakcinaciji. Ljudi stariji od 65 godina su to ozbiljnije shvatili, a to treba da shvati i radno aktivno stanovništvo koje bi trebalo da dostigne obuhvat od 60, 70 odsto vakcinisanih. Mladi ljudi takođe treba da budu više zainteresovani jer mogu biti prenosioci, tako da nam ne preostaje ništa drugo nego da budimo odgovorni, da i dalje nosimo maske u zatvorenom, da vršimo pojačanu dezinfekciju i da oni koji se nisu vakcinisali da to i urade - zaključuje epidemiolog.

A screenshot of a news article on the PTC website. The article title is "Mladi će se vakcinisati ili razboleti – upozoravaju stručnjaci, frontmen 'Van Goga' ima važnu poruku". The article text discusses the importance of vaccination for young people and the potential for post-COVID complications. It mentions that experts advise against giving a third dose to those who have already been vaccinated. A video player is embedded in the article, showing a woman in an orange jacket speaking. The website header includes the PTC logo and navigation links. The footer shows the date and time: "PONEDELJAK, 05. JUL, 2021, 06:00 - 06:03".

Mladi će se vakcinisati ili razboleti – upozoravaju stručnjaci, frontmen "Van Goga" ima važnu poruku

Stručnjaci poručuju da mladi imaju mogućnost da prime vakcinu, ili će se razboleti. Upozoravaju da su se kod dece, i pored blažih simptoma bolesti, itekako javljale post-kovid komplikacije. Na adresu petputapet@rts.rs stižu pitanja u vezi sa vakcinacijom. Oni koji su se vakcinisali pitali su da li će i u Srbiji biti odobreno davanje treće doze i da li mogu da prime vakcinu drugog proizvođača. Nadležni kažu da odluka nije još doneta.

Među mlađima od 30 godina i dalje nema dovoljno vakcinisanih. Plaše se, kažu, vakcine ili brinu za reproduktivno zdravlje. Da li imaju razloga za zabrinutost?

Neuropsihijatar Slavica Đukić Dejanović kaže da mladi imaju dve mogućnosti – da prime vakcinu, na šta ih i sama poziva, ili će se razboleti.

"Razumem njihove strahove. Nemaju dovoljno znanja o tome da li neke vakcine, a tu možemo govoriti samo eventualno o Fajzeru, utiču na reprodktivni materijal, i genetski materijal, i brinu o svom potomstvu, što takođe vrlo pozdravljam. Ali vrlo kompetentno im kažem, RNK živi samo tri dana, za to vreme ona ne može da napravi nikakvu štetu genetskom materijalu, te ih pozivam da prime vakcinu", poručuje Đukić Dejanoviće.

Za decu od 12 do 18 godine odobrena je "Fajzer-Biontek" vakcina. Zašto je važno da se i oni vakcinišu?

Načelnica službe pedijatrije Doma zdravlja u Nišu Snežana Zdravković ističe da prioriteto pozivaju roditelje one dece koja imaju i neke komordibitete, odnosno hronične bolesti, da uz saglasnost svojih supspecijalista i pregled svog izabranog pedijatra - obave vakcinaciju vakcinom proizvođača "Fajzer".

"Na osnovu iskustva unazad godinu i po dana, činjenica je da je veći broj dece preležao kovid sa nekom blažom kliničkom slikom, ali ono što smo naučili, to je da su se i kod takve dece itekako javljale post kovid komplikacije", upozorava Zdravkoviće.

Bolest i izolacija, i sve što smo preživeli u prethodnih 16 meseci, uticalo je i na mentalno zdravlje. Da li oni koji se već bore sa tim problemima treba da se vakcinišu?

Slavica Đukić Dejanović kaže da nema dileme da se broj osoba sa mentalnim smetnjama, posebno anksioznošću i depresivnošću povećao i da je došlo do pogoršanja funkcionisanja nekih osoba koje su već imale neke mentalne smetnje.

"Htela bih takođe krajnje kompetentno da kažem, da nema kontraindikacija da bilo ko prima bilo kakav lek za mentalno funkcionisanje, ima strah od vakcine, naprotiv", ističe Đukić Dejanoviće.

Koliko je važan timski duh i kolektivna borba, glumac Aleksandar Radojičić pokazao je kao Balerina u Montevideu, i Bora Stanković u filmu Bićemo prvaci sveta. Ponovo ima važnu poruku.

"Svi jedva čekamo da se vratimo normalnom životu, ali kako bismo opet mogli nesmetano da se družimo na utakmicama, festivalima, žurkama, koncertima, neophodno je da budemo odgovorni i prema sebi i prema drugima. Tako da, vakcinišite se, kako bismo morali da se vratimo normalnom životu i kako bismo vratili zagrljaj u svakodnevnu upotrebu", poručuje Radojičić.

Da li će grupa "Van Gog" novu pesmu otpevati na "Egzitu" u petak, još se ne zna, ali se zna da je uz ulaznicu za "Egzit" neophodno da imate potvrdu o vakcinaciji, ili negativan pi-si-ar, odnosno antigenski test?

Zvonimir Đukić Đule ističe da žele da proslave dvadeseti rođendan "Egzita", jer "Van Gog" je jedna od retkih, ako ne i jedina grupa koja je bila na nultom "Egzitu".

"Proslavićemo i 35. rođendan grupe 'Van Gog'. Vvreme je da neizvesnost ostane daleko iza nas i da vratimo taj zagrljaj koji imamo sa publikom. Vreme je da zdravlje zameni bolest, da blagostanje zameni strah i da krenemo jedni drugima u susret, dosta je bilo tišine, dosta je bilo distance", poručuje frontmen "Van Goga"

Indijska vakcina "Kovaksin" efikasna protiv svih varijanti

Indijska kompanija "Barat Bajotek" saopštila je da je u poslednoj fazi testiranja vakcine protiv koronavirusa koja je pokazala efikasnost od 77,8 odsto u zaštiti protiv svih varijanti virusa.

Kompanija je saopštila da je sada u razgovorima sa Svetskom zdravstvenom organizacijom kako bi dobila hitnu dozvolu za upotrebu svoje vakcine koju je nazvala "Kovaksin", preneo je AP.

KORONAVIRUS U SVETU

- U Australiji se pojavio delta soj, vakcinisano sedam odsto građana
- Indonezija, najmanje 33 teška kovid pacijenta umrla zbog nestanka kiseonika
- Indijska vakcina "Kovaksin" efikasna protiv svih varijanti
- Generali direktor SZO upozorava: Svet je u opasnom periodu pandemije
- Besplatna vakcinacija u Mađarskoj za građane tri okruga u Srbiji

Indijska vakcina

Indijska vakcina "Kovaksin" efikasna protiv svih varijanti

PTC
АНДРОИД
АПЛИКАЦИЈА

Indijska vakcina "Kovaksin" efikasna protiv svih varijanti

Indijska kompanija "Barat Bajotek" saopštila je da je u poslednoj fazi testiranja vakcine protiv koronavirusa koja je pokazala efikasnost od 77,8 odsto u zaštiti protiv svih varijanti virusa.

Kompanija je saopštila da je sada u razgovorima sa Svetskom zdravstvenom organizacijom kako bi dobila hitnu dozvolu za upotrebu svoje vakcine koju je nazvala "Kovaksin", preneo je AP.

Iz "Barat Bajoteka" je saopšteno da je vakcina već dobila odobrenje da bude primenjena u 16 zemalja, uključujući Indiju, Filipine, Iran i Meksiko.

Ovom vakcinom već je vakcinisano više miliona Indijaca.

RTS i Marijan Ivanuša otkriva da li nam preti novi talas pre jeseni

Čitaj mi! 0:00 / 2:52

SUBOTA, 03. JUL 2021, 07:30 - 08:16

IZVOR: RTS

Marijan Ivanuša otkriva za RTS da li nam preti novi talas pre jeseni

Direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji dr Marijan Ivanuša navodi za RTS da je trenutna epidemiološka situacija u Srbiji jako dobra i da to treba iskoristiti za vakcinaciju kako bi bili spremni na brzo širenje delta soja virusa koji se ovde tek pojavio.

KORONAVIRUS U SRBIJI

Todorović: Ne zaboravimo da mere nisu ukinute, posebni apel mladima da se vakcinišu

Mladi će se vakcinisati ili razboljeti - upozoravaju stručnjaci, frontmen "Van Gogga" ima važnu poruku

Nizak stepen vakcinacije od kovida, preti novi talas zaraze

Kon: S ovim stepenom vakcinacije na jesen nam "ne gine" novi talas zaraze

Premинуla još 3 pacijenta, koronavirusom zaraženo još 77 osoba

Marijan Ivanuša navodi za RTS da **prva dva slučaja delta soja u Srbiji** ne znači da ćemo sutra imati tešku epidemiju, ali i da situacija može da se pogorša.

Razgovor Ivane Božović sa Marijanom Ivanušom

"Trenutna epidemijska situacija u Srbiji je jako dobra, a to što se pojavio delta soj ne znači da će se pogoršanje dogoditi odmah, ali svakako situacija može da se pogorša u julu, avgustu. Videćemo, ja se nadam najboljem. Videli smo to u Ujedinjenom Kraljevstvu i u drugim evropskim državama gde se delta soj proširio i gde se situacija pogoršala. Trenutno stanje u Srbiji je svakako jako dobro i to stanje treba iskoristiti za vakcinaciju kako bi bili

ponedeljak, 05. jul 2021.

Prognoza Beograd 23°C

Najnovije Najčitanije

ARHIVA Pronađi

U julu se dešava najviše saobraćajnih nezgoda - od početka godine stradalo više od 200 ljudi

Talibani napreduju, afganistanski vojnici beže preko granice

Kontrolisanom eksplozijom srušen preostali deo zgrade na Floridi

Kolone na Gradini, čeka se više od dva sata

Siđe osveženje sa slabim padavinama

www.rts.rs IOS АПЛИКАЦИЈА

Kucajte ovde da biste pretražili

80°F Mostly sunny 10:19 AM 7/5/2021

Marijan Ivanuša otkriva za RTS da li nam preti novi talas pre jeseni

Direktor Kancelarije Svetske zdravstvene organizacije u Srbiji dr Marijan Ivanuša navodi za RTS da je trenutna epidemiološka situacija u Srbiji jako dobra i da to treba iskoristiti za vakcinaciju kako bi bili spremni na brzo širenje delta soja virusa koji se ovde tek pojavio.

Marijan Ivanuša navodi za RTS da prva dva slučaja delta soja u Srbiji ne znači da ćemo sutra imati tešku epidemiju, ali i da situacija može da se pogorša.

Razgovor Ivane Božović sa Marijanom Ivanušom

"Trenutna epidemijska situacija u Srbiji je jako dobra, a to što se pojavio delta soj ne znači da će se pogoršanje dogoditi odmah, ali svakako situacija može da se pogorša u julu, avgustu. Videćemo, ja se nadam najboljem. Videli smo to u Ujedinjenom Kraljevstvu i u drugim evropskim državama gde se delta

soj proširio i gde se situacija pogoršala. Trenutno stanje u Srbiji je svakako jako dobro i to stanje treba iskoristiti za vakcinaciju kako bi bili spremni na brzo širenje delta soja jer vakcina je najbolja odbrana protiv te zaraze", navodi Ivanuša.

Zbog širenja delta soja, ceo svet je na oprezu, iz Svetske zdravstvene organizacije upozoravaju na brzo širenje posebno sa masovnih događaja. Lekaru upozoravaju da je otporniji na visoke temperature u odnosu na prethodnu varijantu i da pogađa mlađu populaciju. Karakterišu ga glavobolja, malaksalost, bol u grlu, kijavica, temperatura.

"Delta soj se jako brzo širi, postaje preovladavajući virus i očekujemo da će 90 odsto svih slučajeva u Evropi do kraja avgusta biti rezultat zaraze delta tipom koronavirusa", navodi Ivanuša.

Napominje da se baš zbog te osobine delta soja postojeće mere protiv korone moraju strogo primenjivati, navodeći da su ih brojne države ublažavale.

"Ljudi su se opustili i u kombinaciji sa virusom koji se brže širi dolazi to dovodi do posledica, odnosno pogoršanja", ocenio je Ivanuša, dodajući da se kod mladih taj virus jako brzo širi.

"Virus se u evropskom regionu proširio na 40 država.

Najteže stanje je u Rusiji, Ujedinjenom Kraljevstvu, Kipru, Portugalu, Gruziji, Kirgistanu", objašnjava gost Jutarnjeg dnevnika.

Navodi da je u Sloveniji registrovano preko 60 slučajeva delta soja, ali, kako kaže, epidemiološke brojke su još uvek dobre.

Marijan Ivanuša je gostujući u Jutarnjem dnevniku RTS-a naveo i da zabrinjava to što se delta sojem mogu zaraziti osobe koje su već preležale kovid 19.

Na pitanje da li je publika na evropskom prvenstvo u fudbalu mogla da utiče na pogoršanje trenutne epidemijku situaciju navodi da je bilo navijača koji su se sa utakmica vratili zaraženi, ali, kako kaže, to nije u velikoj meri uticalo na pogoršanje stanja u Evropi.

"Bilo je takvih slučajeva, izveštavale su neke države da su se ljudi koji su bili na utakmicama vratili zaraženi. To može imati neki određeni uticaj, ali je to samo jedan od događaja, tako da bih ja rekao da to nije kobno uticalo na pogoršanje stanja u Evropi", ocenio je Ivanuša.

VIRUSIMA "UBIJAJU" BAKTERIJE: Naučnici sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu istražuju novu terapiju

B. Borisavljević
09.07.2021. u 10:10

BAKTERIJSKI virusi, odnosno bakteriofagi (fagi), koji u kombinaciji sa antibioticima mnogo efikasnije ubijaju bakterije i imaju potencijal da se koriste u terapeutske svrhe, tema su istraživanja grupe naučnika sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu okupljenih u projektu Phanter, koji finansira Fond za nauku Srbije.

NOVO ZDANJE NIČE NA ZGARIŠTU: U Ravnom Selu
NA zgaristu Doma kulture u Ravnom Selu, koji je uništen u požaru pre pet godina, postavljen je kamen temeljac.

BEOGRAD PEHAR FUNKALASTU: Na Hipodromu kraj

SRBIJA SVO UPOZORAVA - SITUACIJA JE OZBILJNA: Evo

SVET SOCI SE PRIPREMA ZA

VIRUSIMA "UBIJAJU" BAKTERIJE: Naučnici sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu istražuju novu terapiju

BAKTERIJSKI virusi, odnosno bakteriofagi (fagi), koji u kombinaciji sa antibioticima mnogo efikasnije ubijaju bakterije i imaju potencijal da se koriste u terapeutske svrhe, tema su istraživanja grupe naučnika sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu okupljenih u projektu Phanter, koji finansira Fond za nauku Srbije.

Naši istraživači su među prvima publikovali rezultate sinergizma faga i antibiotika pre nekoliko godina, a ovo istraživanje je usmereno na detaljno ispitivanje te interakcije, jer se oni mogu najlakše uvesti u rutinsku praksu kroz kombinovanu upotrebu sa antibioticima.

U nekim zemljama bakteriofagi se koriste kao eksperimentalna terapija, ali je njihovu primenu zasad nemoguće odvojiti od antibiotika, jer su pacijenti pre ili u toku primene faga tretirani i antibioticima, kao deo standardnih terapijskih procedura, što dodatno povećava značaj istraživanja. Nova, naučno zasnovana kombinovana terapija bi donela manju smrtnost, kraći boravak u bolnici, ali i ekonomske benefite.

U razgovoru za "Novosti" rukovodilac projekta prof. dr Petar Knežević, sa Prirodno-matematičkog fakulteta u Novom Sadu, otkriva da mnoge medicinski značajne bakterije pokazuju visok stepen rezistencije na antibiotike. Postoje i one koje su otporne na više grupa antibiotika - multiplerezistentne ili na antibiotike iz svih poznatih grupa - panrezistentne.

- Za svaku bakteriju moguće je izolovati odgovarajuće bakteriofage, tako da se fundamentalna saznanja do kojih ćemo doći na projektu mogu kasnije primeniti na bilo koju kombinaciju faga i antibiotika, bez obzira na ciljnu bakteriju - ističe prof. Knežević.

- U okviru projekta fokusirali smo se na multirezistentne stafilokoke, poznatije pod nazivom meticilin rezistentne stafilokoke ili MRSA. Pored njih, proučavaćemo interakciju faga i antibiotika na vrsti *Pseudomonas aeruginosa*, jednoj od najpoznatijih bakterija kada je reč o rezistenciji na antibiotike, kao i na *E. coli*, koja je standardni model u većini mikrobioloških istraživanja.

Profesor Knežević navodi da je naučni tim dizajnirao metodu za brzu, ekonomičnu i preciznu karakterizaciju interakcije faga i antibiotika, čijom primenom je ispitan efekat kombinovanja faga i antibiotika na MRSA sojevima.

- Utvrdili smo da su ovi agensi najefikasniji ako se primene istovremeno, a da su manji efekti kada se primeni jedan, a nakon određenog vremena drugi - objašnjava dr Knežević.

- S obzirom na to da se u kombinaciji bakteriofaga i antibiotika koriste niže koncentracije antibiotika od onih kada je tretman samo sa antibiotikom, ispitali smo koji antibiotici u niskim dozama mogu da povećavaju virulenciju bakterija, što je jedna od mogućih i nepoželjnih posledica kombinovanja. Do kraja projekta saznaćemo i kako ove kombinacije deluju na *Pseudomonas aeruginosa*, kao i mogućnost primene faga iz familija koje do sada nisu bile ispitivane kao potencijalni antimikrobni agensi, a na osnovu nekih karakteristika bi mogle biti i efikasnije od onih koji se standardno proučavaju.

Prema rečima našeg sagovornika, rezultati projekta će biti osnova za promenu trenutnih terapijskih strategija. Osim zdravstvenih benefita, doneće i druge pozitivne efekte, pre svega ekonomske.

- Kombinovanje bakteriofaga i antibiotika može smanjiti visoku stopu smrtnosti od bakterijskih infekcija, posebno u slučaju infekcija multiplo i panrezistentnim bakterijama, dužinu boravka u bolnici, upotrebu antibiotika, a time i dalju pojavu antibiotske rezistencije i neželjene efekte koji se javljaju sa primenom visokih doza antibiotika - ističe dr Knežević.

- Ekonomski efekti će biti smanjenje troškova lečenja, ali i proizvodnje, pošto je njihova proizvodnja jeftinija od antibiotika.

Kako navodi naš sagovornik, danas je u trendu živeti zdravo i u skladu sa prirodom, a bakteriofagi su prirodni agensi, koji se izoluju iz spoljašnje sredine i prisutni su u našem organizmu.

- Neka istraživanja pokazuju da su fagi koji nastanjuju naš organizam razlog spontanog izlečenja bakterijskih infekcija, što nije tako redak slučaj - kaže prof. Knežević i naglašava da nisu utvrđene alergijske reakcije na bakteriofage, pa se upotreba dobro prečišćenih preparata bakteriofaga smatra potpuno bezbednom po ljudsko zdravlje.

PHANTER čini šestočlani tim - redovni profesor, asistent sa doktoratom, tri doktoranda i laboratorijski tehničar kaže prof. Knežević:

- U okviru projekta je osnovana nova laboratorija "PK Lab", koja se bavi virusima i bakterijama, što će značajno doprineti prepoznatljivosti rada naših naučnika.

SARADNJA SA SVETOM

- BAKTERIOFAGIMA se bavimo više od decenije i do sada smo uspostavili saradnju sa mnogim institucijama širom sveta - kaže prof. Knežević.

- Imali smo uspešne projekte na temu primene bakteriofaga sa Mađarskom, Slovenijom i Portugalijom. S obzirom na to da se neposrednom primenom bakteriofaga prvenstveno bave lekari i veterinari, znanja biologa-mikrobiologa su neprocenjiva, pa sam do sada imao prilike da držim predavanja po pozivu na temu biologije bakteriofaga u Vroclavu, Oksfordu, Varšavi, Sidneju, Adelejdu, Melburnu, Pertu i drugim gradovima

DOKTORKA TANJA JOVANOVIĆ OBJASNILA: Evo koji broj vakcinisanih je potreban za kraj epidemije u Srbiji

Tanjug
09.07.2021. u 10:01

AKO želimo da završimo sa virusom potreban je veći obuhvat vakcinacije - rekla je danas profesorka virusolog Tatjana Jovanović.

- Treba da se imunizuje još onoliko ljudi koliko je vakcinu primilo do sada - naglasila je dr Tanja Jovanović.

AKO želimo da završimo sa virusom potreban je veći obuhvat vakcinacije - rekla je danas profesorka virusolog Tatjana Jovanović.

- Treba da se imunizuje još onoliko ljudi koliko je vakcinu primilo do sada - naglasila je dr Tanja Jovanović.

Ona je gostujući u Uranku TV K1, povodom registrovanja prvih slučajeva delta soja virusa u Srbiji, ocenila da ne sme biti opuštanja.

- Na simptome koji liče na respiratornu infekciju građani se moraju javiti lekaru koji će onda na osnovu anamneze znati šta dalje da uradi - rekla je Jovanović.

Ocenila je da je privid da delta soj napada samo mlađe i istakla da je češći među mladima, jer su oni najmanje vakcinisani.

Apelovala je na mlade da ako žele utakmice, koncerte, letovanja, treba da budu vakcinisani ili drugačije zaštićeni.

- Da se ja pitam uvela bih obaveznu vakcinaciju, za ovu populaciju - rekla je Jovanović.

Dodala je da svako ima slobodu izbora, ali ne i pravo da ugrožava živote drugih, i založila se da bude nekog ograničenja u slobodi kretanja nevakcinisanih.

- Ako nastavimo da se vakcinišemo u dovoljnom procentu nema brige za jesen, a ako ostane kao do sada moramo da se brinemo i planiramo - rekla je ona.

Ona je podsetila da jedna doza nije dovoljna, te da kompletna imunizacija znači dve doze vakcine a zaštita nastupa posle 3-4 nedelje od primanja druge doze.

Govoreći o mladima, kaže da ih treba edukovati pravilno da ne bi izbegavali vakcinaciju.

Istakla je da je ponosna da je 72 posto studenata četvrte, pete i šeste godine Medicinskog fakulteta u Beogradu vakcinisano.

- Studenti sa tih godina idu u bolničku sredinu. Planiramo da procenata vakcinacije povećamo - rekla je ona i dodala da medicina ne može da se uči onlajn.

Navela je da su kolege sa Medicinskog fakulteta u Sarajevu zamolile za podršku da bi se i njihovi studenti vakcinisali.

- Mladi pored prava, imaju i odgovornost. Treba da shvate da zajedno sa starijima mogu da uspostave kontrolu nad pandemijom - rekla je ona.